Lietas Nr. 133068113
Lietas arhīva Nr. 104AA-0550-14/20

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 8.jūlijā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnesis G.Kveska

tiesneses T.Broda un A.Nicmane

izskatīja rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietas materiālus sakarā ar Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Akatrans" pilnvarota pārstāvja iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2014.gada 23.janvāra spriedumu, ar kuru atstāts negrozīts Valsts policijas Galvenā kārtības policijas pārvaldes Prevencijas pārvaldes priekšnieka 2013.gada 20.septembra lēmums Nr.716, bet SIA „Akatrans" sūdzība noraidīta.

Aprakstošā daļa

2013.gada 25.jūnijā Valsts policijas Galvenā kārtības policijas pārvaldes Prevencijas pārvaldes Satiksmes uzraudzības biroja (turpmāk spriedumā - VP GKPP PP SUB) jaunākais inspektors J.Gudovskis sastādīja administratīvā pārkāpuma Protokolu Nr. PA 820825 sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Akatrans" reģ.Nr.40003583507, par to, ka 2013.gada 25.jūnijā plkst.08.32 Rīgas reģionā, vadītājs /pers. A/ (p.k./personas kods/) vadīja transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, pa autoceļu Rīga - Veclaicene no Garkalnes puses Berģu virzienā, veica autopārvadājumu bez vadītāja kartes, kad transportlīdzeklis ir aprīkots ar digitālo reģistrācijas kontrolierīci, līdz ar to pārkāpa Regulas Nr.3821/85 13.pantu un atbildība par šo pārkāpumu ir paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk spriedumā - LAPK) 149.^{38}panta četrpadsmitajā daļā. Protokolam pievienots protokols Nr. PA 820824, paskaidrojums un fotogrāfijas (lietas 6.un 7.lpp.)

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes 2013.gada 18.jūlija Lēmumu SIA „Akatrans" piemērots naudas sods Ls 700 (septiņi simti lati) (lietas 18.lpp.).

SIA „Akatrans" pārstāvis pārsūdzēja minēto lēmumu un 2013.gada 20.septembrī Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Prevencijas pārvaldes (turpmāk spriedumā – VP GKPP PP) priekšnieks N.Krapsis pieņēma lēmumu Nr.716 (turpmāk - Lēmums) atstāt negrozītu 2013.gada 18.jūlija Lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. PA 820825 (lietas 25.-30.lpp.).

2013.gada 20.septembra Lēmumā ir labotas pārrakstīšanās kļūdas, izlabojot transportlīdzekļa vadītāja vārdu no „/uzvārds/" uz /pers.B/ un transportlīdzekļa nosaukumu no „Renault Midzum" uz „Renault Midlum".

SIA „Akatrans" pārsūdzēja Lēmumu Nr.716 tiesā un ar Rīgas rajona tiesas 2014.gada 23.janvāra spriedumu atstāts negrozīts VP GKPP PP Lēmums Nr.716, bet iesniegtā sūdzība noraidīta (lietas 31.-39.lpp.).

Pirmās instances tiesa spriedumā izvērtējusi Lēmumā Nr.716norādīto pamatojumu un secinājusi, ka pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, kā arī atzinusi, ka Protokolā Nr.PA820825 fiksētie apstākļi un LAPK 149.^{38}panta četrpadsmitās daļas pārkāpums ir apstiprinājies ar administratīvā pārkāpuma lietā iegūtiem pierādījumiem, kuri ir vērtēti, lemjot par vainu un soda piemērošanu,līdz ar ko tiesa izmantojusi LAPK 289.^{13}panta trešajā daļā dotās tiesības un pievienojusies iestādes nolēmumamotivācijai.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka lietā faktiski nepastāv strīds par to, vai /pers. A/ 2013.gada 25.jūnija vadījis transportlīdzekli, kurā uzstādīta digitālā reģistrācijas kontrolierīce, bez vadītāja kartes, jo minēto faktu apliecina lietā esošās izdrukas no /pers. A/ vadītāja kartes Nr.LV10000284380 (lietas 13.lpp.).

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka lietā pastāv strīds par to vai pie administratīvās atbildības ir saucama sūdzības iesniedzēja, tas ir, juridiskā persona SIA „Akatrans".

Pirmās instances tiesa norādījusi uz Eiropas Padomes 1985.gada 20.decembra Regulas 3821/85 13.pantā noteiktajām prasībām

par reģistrācijas kontrolierīces pareizas darbības nodrošināšanu un tās pienācīgu lietošanu, kā arī LAPK 149.^{38}panta četrpadsmitajā daļā paredzēto atbildību par noteikumu neievērošanu saistībā ar transportlīdzekļiem, kuri aprīkoti ar digitālo reģistrācijas kontrolierīci.

Pirmās instances tiesa secinājusi, ka atbildība par pārkāpuma izdarīšanu ir attiecināma gan uz transportlīdzekļa vadītāju, gan pārvadātāju, konkrētā gadījumā - sūdzības iesniedzēju. Tiesa norādījusi, ka juridiskās personas atbildība par administratīvajiem pārkāpumiem izriet no tiesību normās noteiktās atbildības par attiecīgu noteikumu neievērošanu, nevis vainas, kas saistāma vienīgi ar indivīda atbildību.

Pirmās instances tiesa atsaucoties uz LAPK 9.pantā noteikto, norādījusi, ka juridisko personu vaina ir nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus: pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība, otrkārt, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 5.marta sprieduma lietā SKA-19/2009 19.punktu)*.

Pirmās instances tiesa nav konstatējusi apstākļus, kas izslēgtu pārvadātāja – Sūdzības iesniedzēja, atbildību un norādījusi, ka lietā ir noskaidrots, ka pārvadājuma dalībniece ir SIA ,,Akatrans", un pamatots ir lestādes secinājums, ka pārvadājums veikts SIA ,,Akatrans" interesēs un iestādes lēmumā ir izvērtēti pierādījumi, kas apliecina, ka kontroles laikā netika ievērotas Regulas Nr. 3821/85 13.panta prasības.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka minētās direktīvas izpratnē vadītāja kartes neizmantošana gadījumā, kad tā ir obligāti izmantojama, atzīstams par ļoti nopietnu pārkāpumu, tādējādi SIA ,,Akatrans" ir atbildīga par konstatēto pārkāpumu un pamatoti saukta pie administratīvās atbildības.

Par Rīgas rajona tiesas 2014.gada 23.janvāra spriedumu SIA „Akatrans" valdes loceklis /pers. C/ (turpmāk Sūdzības iesniedzējs) ir iesniedzis apelācijas sūdzību.

Sūdzības iesniedzējs atsaucoties uz tiesas spriedumā norādīto uzskata, ka Lēmumā konstatētais administratīvais pārkāpums nesakrīt ar Lēmumā norādīto LAPK 149.^{38}panta četrpadsmitās daļas dispozīciju (citēta panta dispozīcija), saskaņā ar kuru SIA „Akatrans" ir piemērots administratīvais sods.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka pieņemot lēmumu ir svarīgi nošķirt autotransporta līdzekļa vadītāja atbildību no juridiskas personas - darba devēja, atbildības. Sūdzības iesniedzēja ir veikusi visas no sabiedrības atkarīgas darbības un nav pārkāpusi nevienu likumu, kas arī nav konstatēts Lēmumā, kā arī citos lietas materiālos nav konstatēts neviens fakts, kas norādītu uz Sūdzības iesniedzēja vainu izdarītajā administratīvajā pārkāpumā.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka Lēmums ir pieņemts pārsteidzīgi, neizvērtējot visus objektīvos lietas apstākļus, netika vispusīgi izanalizēta cēloņsakarība starp Sūdzības iesniedzēja darbībām un izdarīto pārkāpumu, kas savukārt noveda pie kļūdainas sabiedrības vainas pakāpes noteikšanas un nesamērīgi liela soda piemērošanas.

Sūdzības iesniedzējs nepiekrīt tiesas viedoklim, ka Sūdzības iesniedzēja vaina ir pierādīta, jo administratīvās lietas materiālos nav neviena pierādījuma, ka Sūdzības iesniedzējs, kā juridiska persona ir atbildīgs, par transporta vadītāja pārkāpumu.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ir pārkāpts LAPK 32.pants, kurš nosaka to, kas ņemams vērā nosakot sodu un tiesa nav vērtējusi uzliktā soda samērīgumu, kā arī nav sniegusi argumentētu piemērotā soda apmēra pamatojumu.

Sūdzības iesniedzējs pārsūdz spriedumu, jo nevar piekrist tam, ka viņam ir jāuzņemas atbildība par pārkāpumu, kurā viņš vainu nesaskata.

Sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un izskatīt lietu pēc būtības.

Motīvu daļa

Saskaņā ar LAPK 289^{21}.pantā noteikto, apgabaltiesa apelācijas sūdzību izskata koleģiāli triju tiesnešu sastāvā, rakstveida procesā un ievērojot šā kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību.

Saskaņā ar LAPK 244.pantu institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tiesu kolēģija uzskata, ka iesniegto sūdzību var izskatīt rakstveida procesā, izvērtējot lietas materiālus.

Tiesu kolēģija novērtējusi apelācijas sūdzības motīvus un pārbaudījusi lietas materiālus atzīst, ka Rīgas rajona tiesas 2014.gada 23.janvāra spriedums ir atstājams negrozīts.

Tiesu kolēģija uzskata, ka pārsūdzot pirmās instances tiesas spriedumu izvērtēšanai apelācijas instances tiesā Sūdzības iesniedzējs ir izvirzījis tos pašus argumentus, kuri bija izteikti pārsūdzot 2013.gada 20.septembra Lēmumu Nr.716. Šos argumentus Sūdzības iesniedzējs izvirza neskatoties uz to, ka pirmās instances tiesa ir sniegusi plašu, uz tiesību teorijas atziņām pamatotu, sprieduma motivāciju, kuru apelācijas instances tiesa atzīst par pamatotu.

Sūdzības iesniedzējs atkārtoti norāda, ka lietā nav SIA „Akatrans" vainas pierādījumu, līdz ar ko SIA „Akatrans", kā juridiska persona, nevar būt atbildīga par autotransporta vadītāja pārkāpumu.

LAPK 149[38].panta četrpadsmitā daļa pārkāpuma izdarīšanas brīdī paredzēja – *„Par transportlīdzekļa , kas aprīkots ar digitālo reģistrācijas kontrolierīci, vadīšanu bez vadītāja kartes vai izmantojot vairāk nekā vienu vadītāja karti, vai ar citu vadītāja karti – uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no divsimt līdz četrsimt latiem, bet pārvadātājam – no piecsimt līdz tūkstoš latiem”*.

Regulas Nr.3821/85 (ar grozījumiem, kurus ievieš Regula Nr.561/2006) 13.pantā ir noteikts, ka darba devējs un autovadītāji nodrošina reģistrācijas kontrolierīces pareizu darbību un tās pienācīgu lietošanu, kā arī vadītāja kartes izmantošanu gadījumos, kad autovadītāji vada transportlīdzekļus, kuros uzstādītās reģistrācijas kontrolierīces atbilst I B pielikumā noteiktajām prasībām.

Minētās Regulas 14.panta 4.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka autovadītājiem var būt tikai viena derīga vadītāja karte. Autovadītāji var lietot tikai savas personiskās vadītāja kartes. Autovadītāji nedrīkst izmantot bojātas vadītāja kartes vai kartes, kurām derīguma termiņš ir beidzies.

Savukārt minētās Regulas 15.panta 7.punkta b) apakšpunktā noteic, ja transportlīdzekļa vadītājs vada transportlīdzekli, kas ir aprīkots ar reģistrācijas kontrolierīci saskaņā ar I B pielikumu, tad pēc pilnvarota inspektora pieprasījuma transportlīdzekļa vadītājam ir pienākums uzrādīt viņa vadītāja karti.

No minētajām tiesību normām secināms, ka personu (gan vadītāju, gan pārvadātāju) var saukt pie administratīvās atbildības, ja tā nevar uzrādīt savu vadītāja karti vai uzrāda citas personas vadītāja karti.

Ir skaidri saprotams, ka Regulas prasību ievērošanas nodrošināšana ir transportlīdzekļu vadītāju un viņu darba devēju atbildība.

Kā pareizi ir norādīts 2013.gada 20.septembra Lēmumā Nr. 716, Regulā noteikto prasību neievērošana ir sinhronizēta ar LAPK paredzēto soda piedraudējumu.

Iesniegtajā sūdzībā netiek apstrīdēts, ka transportlīdzeklis „Renault Midlum” ar v.reģ.nr. /TL numurs/ ir aprīkots ar digitālo reģistrācijas kontrolierīci. Tas arī ir redzams no lietas materiāliem, kuriem ir pievienota izdruka no šīs digitālās ierīces (lietas 13.lpp.).

Sūdzības iesniedzējs neapstrīd to, ka 2013.gada 25.jūnijā veiktajā pārbaudē tika konstatēta pārvadājuma veikšana ar SIA „Akatrans” turējumā esošu transportlīdzekli „Renault Midlum” v.reģ.nr. /TL numurs/ kā arī neapstrīd apgalvojumu, ka SIA „Akatrans” ir uzskatāma par pārvadātāju. Par to, ka tika veikts pārvadājums, liecina kravu pārvadājumu kontroles akts Nr. KP010941 un preču pavadzīme Nr. 1009345948 (lietas 11. un 14.lpp.).

Sūdzībā arī netiek apstrīdēts, ka pārvadājums tika veikts ar transportlīdzekli „Renault Midlum”, kuru vadīja vadītājs /pers. A/. Par to liecina /pers. A/ paskaidrojums (lietas 8.lpp.).

LAPK 149[38].panta četrpadsmitajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums, ir pārkāpums ar formālu sastāvu, tas ir – pārkāpuma sastāvs satur pazīmes, kuras raksturo pašu prettiesisko darbību, neatkarīgi no kaitīgu seku iestāšanās.

Līdz ar to, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma sastāva esamību, ir jāgūst pierādījumi tam, ka transportlīdzeklis tika vadīts bez vadītāja kartes.

Atbilstoši tiesību teorijā noteiktajam, vaina ir nodarījuma subjektīvās puses pamatpazīme, tā ir personas psihiskā attieksme nodoma vai neuzmanības formā pret viņas izdarīto prettiesisko darbību vai bezdarbību un ar to saistītajām kaitīgajām sekām.

SIA „Akatrans”, kā juridiskai personai, nevar būt subjektīvu vainas izpausmes pazīmju attiecībā pret LAPK 149[38].panta četrpadsmitajā daļā paredzēto pārkāpumu, bet tā vietā ir jāvērtē SIA „Akatrans” amatpersonu darbības vai bezdarbība.

LAPK 149[38].panta četrpadsmitajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums savā sankcijā paredz soda piemērošanu gan transportlīdzekļa vadītājam, gan pārvadātājam – neatkarīgi no tā vai pārvadātājs ir fiziska vai juridiska persona. Lemjot par soda piemērošanu transportlīdzekļa vadītāja un pārvadātāja atbildība nav nošķirama.

Par to, ka pie administratīvās atbildības saistībā ar šo pārkāpumu ir saukts arī transportlīdzekļa vadītājs /pers. A/, liecina administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PA820824, kurš ir pievienots lietas materiāliem (lietas 7.lpp.).

Gadījumā, ja Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ir pienācīgi rūpējies par to, lai transportlīdzekļu vadītāji ievērotu prasības pārvadājumu veikšanas laikā izmantot digitālās vadītāju kartes, SIA „Akatrans” var izmantot iespēju griezties tiesā, pieprasot no transportlīdzekļa vadītāja /pers. A/ atlīdzināt tos zaudējumus, kas radušies pēc administratīvā soda piemērošanas.

Tiesu kolēģija uzskata, ka piemērotā naudas soda apmērs ir pamatots un samērīgs ar izdarīto administratīvo pārkāpumu, un izvērtējot lietas materiālus, kā arī pie administratīvās atbildības sauktās personas attieksmi pret izdarīto pārkāpumu, konstatēja, ka, saskaņā ar LAPK 34.panta pirmās daļas 2.punktu Sūdzības iesniedzēja atbildību pastiprina apstāklis, ka gada laikā atkārtoti ir izdarīts līdzīgs pārkāpums.

Piemērot minimālo panta sankcijā paredzēto sodu nav pamata.

Tiesu kolēģija konstatē, ka Sūdzības iesniedzējam sods uzlikts attiecīgā panta sankcijā paredzētajās robežās, jo LAPK 149.[38]panta četrpadsmitās daļas sankcija pašreiz paredz uzlikt naudas no septiņsimt līdz tūkstoš četrsimt *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289^{12}.panta otrā daļas 1.punktu, 289^{21}.pantu un 289^{22}.pantu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

nosprieda

Rīgas rajona tiesas 2014.gada 23.janvāra spriedumu atstāt negrozītu, bet iesniegto sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Spriedums sastādīts 2014.gada 8.jūlijā.

Tiesnesis	/paraksts/	G.Kveska
Tiesneses	/paraksts/	T.Broda
	/paraksts/	A.Nicmane

NORAKSTS PAREIZS

Rīgas apgabaltiesas

Krimināllietu tiesu kolēģijas tiesnesis G.Kveska

Rīgā 08.07.2014.